

Neljapäev, 20. mai 2010

Birma

P7_TA(2010)0196

Euroopa Parlamendi 20. mai 2010. aasta resolutsioon olukorra kohta Birmas/Myanmaris

(2011/C 161 E/23)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Birma/Myanmari kohta;
 - võttes arvesse 1948. aasta inimõiguste ülddeklaratsiooni artikleid 18–21;
 - võttes arvesse 1966. aasta kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti artiklit 25;
 - võttes arvesse ÜRO eriraportööri Tomás Ojea Quintana 5. mai 2010. aasta avaldust;
 - võttes arvesse 26. aprillil 2010. aastal Luxembourgis toimunud välisasjade nõukogu 3009. kohtumisel vastu võetud nõukogu järeldusi Birma/Myanmari kohta;
 - võttes arvesse ELi ÜVJP kõrge esindaja Catherine Ashton 1. märtsi 2010. aasta avaldust seoses Aung San Suu Kyi edasikaebuse tagasilükkamisega Birma/Myanmari ülemkohtu poolt;
 - võttes arvesse eesistuja avaldust 9. aprillil 2010. aastal Hanoi ASEANi 16. tippkohtumisel;
 - võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 19. juuni 2009. aasta kohtumise järeldusi ja deklaratsiooni Birma/-Myanmari kohta;
 - võttes arvesse 27. aprillil 2009. aastal Luxembourgis toimunud üldasjade nõukogu 2938. kohtumisel vastu võetud nõukogu järeldusi Birma/Myanmari kohta;
 - võttes arvesse ELi eesistujariigi 23. veebruari 2009. aasta avaldust, milles kutsutakse üles alustama igakülgsel dialoogi Birma/Myanmari ametivõimude ja demokraatlike jõudude vahel;
 - võttes arvesse ÜRO peasekretäri 28. augusti 2009. aasta raportit inimõiguste olukorra kohta Birmas/Myanmaris;
 - võttes arvesse ÜRO Inimõiguste Nõukogu 26. märtsi 2010. aasta resolutsiooni inimõiguste olukorra kohta Birmas/Myanmaris;
 - võttes arvesse 14. mail 2009. aastal eesistujariigi poolt Euroopa Liidu nimel tehtud avaldust Aung San Suu Kyi vahistamise kohta;
 - võttes arvesse kodukorra artikli 122 lõiget 5,
- A. arvestades, et Birma ametivõimud on teatanud riiklike valimiste korraldamisest 2010. aastal, mis oleksid esimesed valimised pärast 1990. aastat;

Neljapäev, 20. mai 2010

- B. arvestades, et oma avaldatud kujul rikuvad viis valimisseadust ja neli dekreeti kõiki demokraatia põhimõtteid ega võimalda vabade valimiste korraldamist, eriti seetõttu, et kõrvale jäetakse 2 200 teadaolevat poliitvangi; arvestades, et Birma/Myanmari usuliste rühmituste liikmetel, sh hinnanguliselt 400 000 buda mungal on selgesõnaliselt keelatud valimistel hääletada ning see toob esile asjaolu, et sõjaväehunta diskrimineerib jätkuvalt usutunnistuse või staatuse alusel;
- C. arvestades, et need seadused rikuvad sõnavabaduse ja ühinemisõiguse aluspõhimõtteid; arvestades, et Birma elanikele peamiseks uudisteallikaks olevatel välisriikides paiknevatel Birma uudistekanalitel on Birmas/Myanmariis tegutsemine endiselt keelatud;
- D. arvestades, et need seadused põhinevad 2010. aasta põhiseadusel, mis tagab võimalikulele režiimile toimepandud kuritegude eest karistamatuse ning näeb eriolukorras ette põhiõiguste järgimise täieliku peatamise kindlaksmääramata ajani; arvestades, et Birma/Myanmari uus põhiseadus on kavandatud tsiviilvalitsuse varjus diktatuuri säilitama ning ei taga ühtki inimõigust ega paku tõelise muutuse väljavaateid;
- E. arvestades, et igasugust dissidentlike poliitiliste seisukohtade väljendamist surutakse maha süstemaatilisel ja jõhkralt (kasutades nt meelevaldset arreteerimist, ebaõiglast kohtumenetlust, vangitust, piinamist ja kohtuvälist hukkamist);
- F. arvestades, et valimisi ei saa pidada vabadeks ja ausateks, kui opositsiooni ei ole kaasatud;
- G. arvestades, et viimaste demokraatlike valimiste selge võitja Rahvusliku Demokraatia Liiga on otsustanud osalemisele seatud tingimuste tõttu 2010. aastaks välja kuulutatud valimisi boikoteerida; arvestades, et Rahvusliku Demokraatia Liiga saadeti 6. mail 2010. aastal seaduse alusel laiali, sest ta ei registreerunud valimisteks;
- H. arvestades, et ASEANi 16. tippkohtumisel võeti vastu deklaratsioon, milles rõhutatakse lepituse ning vabade, korrapäraste ja kõigile avatud üldvalimiste korraldamise olulisust;
- I. arvestades, et ÜRO Birma eriraportöör on Birma diktatuuri toime pandud jõhkra ja süstemaatilise inimõiguste rikkumise hukka mõistnud, märkides, et see on riiklik poliitika, millesse on kaasatud täite-, militaar- ja kohtuvõim kõigil tasanditel, ning nõuab diktatuuri toime pandud sõjakuritegude ja inimsusevastaste kuritegude uurimiseks ÜRO uurimiskomisjoni moodustamist;
- J. arvestades, et hoolimata mitmete kuude jooksul korduvalt esitatud taotlustest ei anna Birma valitsus endiselt ELi Birma erisaadikule luba riiki külastada ja dialoogi alustada;
- K. arvestades, et 2003. aastast saadik on Birma tagasi lükanud kõik ÜRO ja rahvusvahelise üldsuse poolt tehtud ettepanekud reformida oma seitsme-etapilist demokraatia edendamise rakenduskava;
- L. arvestades, et praegu viibib Birmas/Myanmariis rahumeelse tegevuse eest vangistuses teadaolevalt 2 200 poliitvangi, ning arvestades, et rohkem kui 140 poliitvangi jäetakse tahtlikult arstiabita, sealhulgas rühmituse 88 *Generation Student* juht Ko Mya Aye, kes kannatab eluohtliku südamehäire all;
- M. arvestades, et sõjavägi jätkab etniliste konfliktide piirkondades tsiviilelanike inimõiguste rikkumist, kasutades muu hulgas kohtuvälist hukkamist, sunnitööd ja seksuaalvägivalda;
- N. arvestades, et endiselt jätkuvad rünnakud etnilise vähemuse hulka kuuluvate tsiviilelanike vastu Ida-Birmas ning sellega kaasneb sadade tuhandete inimeste ümberasumine, kellest paljudeni on võimalik jõuda ainult naaberriikidest piiriülest abi andes, sest diktatuur on humanitaarabile piirangud seadnud;

Neljapäev, 20. mai 2010

- O. arvestades, et opositsiooni esindava Rahvusliku Demokraatia Liiga juht Aung San Suu Kyi on viibinud 2003. aastast saadik koduarestis; arvestades, et 14. mail 2009. aastal arreteerisid võimuesindajad ta süüdistuse alusel, mille kohaselt Aung San Suu Kyi rikkus koduaresti tingimusi, sest lubas ameeriklase John Yettaw' külastäiku; arvestades, et 11. augustil 2009 määras Rangooni Inseini vangla kriminaalkohus Suu Kyi'le kolm aastat vangistust koduaresti rikkumise eest, karistus asendati hiljem 18 kuu pikkuse koduarestiga; arvestades, et 1. märtsil 2010 lükkas Birma/Myanmari ülemkohus tagasi Aung San Suu Kyi edasikaebuse talle 2009. aastal määratud ebaõiglase karistuse kohta;
- P. arvestades, et EL on endiselt Birma/Myanmari peamine abiandja ja valmis suurendama abi riigi elanikele, et parandada nende sotsiaalseid ja majandustingimusi;
- Q. arvestades, et humanitaarabi peadirektoraat on vähendanud rahalist toetust Tai ja Birma piiril olevatele pagulastele hoolimata sellest, et pagulaste arv on peaaegu samaks jäänud, ning on lõpetanud pagulaslaagrites asuvate internaatkoolide rahastamise;
- R. arvestades, et ÜRO Julgeolekunõukogu, ÜRO Peaassamblee, ÜRO Inimõiguste Nõukogu, Euroopa Liit ja paljude riikide valitsused on öelnud, et Birma probleemide lahendamiseks on tõhus kolmepoolne dialoog Aung San Suu Kyi ja Rahvusliku Demokraatia Liiga, rahvusrühmade tegelike esindajate ning Birma/Myanmari valitsuse vahel, ning arvestades, et Birma/Myanmari valitsus keeldub ikka veel sellist dialoogi alustamast,
1. kinnitab uuesti oma vankumatut toetust Birma/Myanmari rahvale;
 2. mõistab hukka valimiste korraldamise täiesti ebademokraatlikes tingimustes ja selliste eeskirjade kohaselt, mis jätavad kõrvale peamise demokraatliku opositsioonipartei ja sajad tuhanded Birma kodanikud ilma hääletusõigusest ja valimistel kandideerimise võimalusest, mis on selge märk katkest jätta kogu opositsioon valimistest kõrvale;
 3. mõistab hukka asjaolu, et uue põhiseaduse alusel tagatakse sõjaväelastele vähemalt 25 % parlamendi kohtadest ning neil on volitused peatada kodanikuõiguste järgimine ja seadusandlik võim mis tahes hetkel, kui nad peavad seda vajalikuks riigi julgeoleku huvides;
 4. nõuab tungivalt, et Birma/Myanmari valitsus astuks viivitamata vajalikud sammud, et tagada vabad, õiglased ja läbipaistvad valimised, sealhulgas kõigi valijate, kõigi poliitiliste parteide ja kõigi asjaomaste sidusrühmade osalemine valimisprotsessis, ning nõustuks rahvusvaheliste vaatlejate kohalolekuga; nõuab, et tunnistataks kehtetuks 2010. aasta märtsis avaldatud valimisseadused, mis teevad võimatuks vabade ja läbipaistvate valimiste korraldamise;
 5. kutsub Birma võime üles, et nad võtaksid kuulda rahvusvahelise üldsuse üleskutseid lubada Aung San Suu Kyil ja teistel süümevangidel osaleda poliitikas;
 6. nõuab tungivalt, et rahvusvaheline üldsus teeks kõik endast oleneva, et tagada vabade ja demokraatlike valimiste läbiviimine;
 7. nõuab tungivalt, et Birma/Myanmari valitsus kaotaks kogunemis-, ühinemis-, liikumis- ja sõnavabaduse piirangud, sealhulgas piirangud vabale ja sõltumatule ajakirjandusele, muu hulgas selle kaudu, et interneti ja mobiiltelefoniteenuste kasutamine tehakse vabalt kättesaadavaks ja juurdepääsetavaks, ning lõpetaks tsen-suuri kasutamise;
 8. mõistab sügavalt hukka Birma/Myanmari elanike inimõiguste, põhivabaduste ja peamiste demokraatlike õiguste jätkuva süstemaatilise rikkumise; kutsub Birma/Myanmari võime üles lõpetama rahvusvaheliste inimõiguste ja humanitaarõiguse rikkumist;
 9. nõuab tungivalt, et Birma/Myanmari valitsus vabastaks viivitamata ja tingimusteta kõik süümevangid, taastaks kõik nende poliitilised õigused ja hoiduks edasistest poliitilistel põhjustel vahistamistest;

Neljapäev, 20. mai 2010

10. palub ELi ÜVJP kõrgel esindajal ja liikmesriikidel avalikult toetada ÜRO Birma/Myanmari eriraportööri soovitusi, et ÜRO moodustaks komisjoni, mis uuriks Birmas/Myanmariis toimepandud sõjakuritegusid ja inimsusevastaseid kuritegusid, ning lisaks selle taotluse resolutsiooni projekti, mida ÜRO Peaassamblee arutab käesoleval aastal;
11. rõhutab, et Birma/Myanmari ees seisvad poliitilisi ja sotsiaalmajanduslikke probleeme saab lahendada vaid tõelise dialoogiga kõigi sidusrühmade vahel, kelle hulka kuuluvad ka rahvusühmad ja opositsioon;
12. kinnitab veel kord, kui tähtsad on demokraatia ülemineku jaoks tõeline dialoog ja rahvuslik lepitus; kutsub Birma/Myanmari valitsust viivitamata alustama tõelist dialoogi kõigi parteide ja rahvusühmadega; tunneb sellega seoses heameelt ÜRO peasekretäri ja ÜRO Birma/Myanmari eriraportööri lepituspingutuste üle;
13. nõuab tungivalt, et Hiina, India ja Venemaa valitsused kasutaksid Birma võimude suhtes oma märkimisväärset majanduslikku ja poliitilist mõjuvõimu, et Birmas/Myanmariis saaks toimuda oluline muutus paremuse poole ning lõpeks relvade ja muude strateegiliste varude tarnimine; palub ASEANi riikide valitsustel ja Hiina valitsusel, kellel on Myanmariga nn eelissuhe, kasutada oma head positsiooni, et püüda lõpetada Birma etnilise puhastuse poliitika Rohingya rahva vastu, mille tagajärjel on sajad tuhandet inimest põgenenud üle piiri Bangladeshis ning süvenenud Coxji Bazaari ülevaese piirkonna raskused;
14. väljendab tugevat toetust ELi erisaadiku jätkuval tööle ja kutsub Birma/Myanmari võime üles temaga täielikku koostööd tegema;
15. tunneb heameelt nõukogu otsuse üle pikendada kehtivas ELi otsuses sätestatud piiravaid meetmeid veel üheks aastaks ning rõhutab oma valmisolekut vaadata läbi, muuta või tugevdada meetmeid, mis on kohapeal toimunud arengu valguses juba vastu võetud;
16. kutsub komisjoni üles mitte vähendama, vaid suurendama toetust Tai ja Birma piiril asuvatele pagulastele ning viivitamata alustama piiriülese abi, eelkõige meditsiiniabi rahastamist;
17. kordab oma üleskutset leida lahendus Bangladeshis asuvate Rohingya pagulaste probleemidele; nõuab tungivalt, et Bangladeshis valitsus annaks loa nende ametlikuks registreerimiseks pagulastena ning et Birma/Myanmari võimud lõpetaksid igasuguse Rohingya rahva tagakiusamise ja austaksid täielikult nende kui usu- ja rahvusvähemuse põhiõigusi;
18. tunneb heameelt Euroopa Liidu toetuse üle ülemaailmsele relvaembargole ning nõuab tungivalt, et komisjon alustaks aktiivset tööd seda keeldu pooldava ülemaailmse konsensuse saavutamiseks;
19. toetab ÜRO peasekretäri alustatud lepitusmissiooni ja tunneb heameelt tema otsusekindluse üle see probleem lahendada;
20. teeb oma delegatsioonidele, kes suhtlevad ASEANi riikide, Hiina, Venemaa, USA, India, Lõuna-Aasia riikide ja Jaapaniga, asetada Birma/Myanmari küsimus oma kohtumistes partneritega nendest riikidest päevakorras esiplaanile;
21. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjoni asepresidendile / liidu välis- ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, ELi Birma erisaadikule, Birma riiklikule rahu- ja arengunõukogule, ASEANi ja ASEMi liikmesriikide valitsustele, ASEMi sekretariaadile, ASEANi parlamentidevahelisele Myanmaris komisjonile, Daw Aung San Suu Kyile, ÜRO peasekretärile, ÜRO inimõiguste ülemkomissarile ja ÜRO Birma/Myanmari inimõiguste eriraportöörile.